

Előfizetési feltételek:

Fizetendő Debreczenben.

Egész évre 2 frt.

Fél évre 1 „

Községeknek 60 kr. évi postadíj előlege-
beküldése után ingyen.

Egyes szám ára 5 kr.

Szerkesztőségi és kiadói iroda:

Rózsá-tér 16-dik sz. házban, (kenyér-piac,

Vilmos sörszarnoka szomszédságában.)

Kéziratok vissza nem adtnak.

DEBRECZEN-NAGYVÁRADI

ÉRTESÍTŐ.

TÁRSADALMI ÉS VEGYES TARTALMU HETILAP.

Hirdetési díjak:

Négy-hasábos petit sorért 5 kr.; többször-
rinél 4 kr.Nagyobb és többszöri hirdetéseknek nagyon
kedvező engedmények tételnek.

Bélyegdíj: minden beiktatásért külön 30 kr.

„Nyilváltatás”-ban megjelenő közlemény
minden petit sora 15 kr.Hirdetések és előfizetések helyben a kiadói
hivatalnál, Csáthy Fer. és Társa, TelegráfK. Lajos és László Albert könyvkereske-
desében, Budapest: Goldberger A. V.,

Blockner J., Eckstein Bernát és Haasenstein

és Vogler, Bécsben, Prágában Haasenstein

és Vogler, A. Oppel, Schalek H. és

Párisban, Hamburgban és Majnai-Frank-
furtban: G. L. Daube és Mosse Rudolf

hirdetési intézetében fogadtatnak el.

Magyar ember szava kontraktus.

Bár tény az, hogy lapunk keretén kívül tartozik a politika és programunkból is kihagyjuk azt, de nem tehetjük, hogy most, a midőn egy aktualis kérdés megoldásához, mely a szönyegen áll, s a kedélyeket lázas izgatottságba hozta, menten minden politikai színezettől, mi is hozzá ne szóljunk. Nem tehetjük, mert mi is a társadalomnak egy orgánuma vagyunk, s mint ilyennek kötelességünk, annak az oly eseményekről és mozgalmakról, melyek közelről érdeklik tájékoztatást nyújtunk.

A vallás szabadságkora és a polgári házasságot törvénybe iktató törvényjavaslat az, mely ma az általános beszéd tárgyát képezi úgy a magasabb, mint közép- és alsó osztályokban. Ezer meg ezer variációkban beszélnek e tárgyról úgy a lapok, mint az emberek. Az emberi meggyőződés küzd a hit dogmatikus tételeivel áldástalan harcra, melyben ha az emberi meggyőződés leend a vesztes, oly kalamitások jöhetnek létre, melyek az egész nemzet test kultur fejlődését fogják megbénítani.

Nagyon háládatlan a tér, melyen most foly a harc, mert az egységes magyar nemzeti szellem nem hogy erősbülést nyerne ezáltal, hanem hova-tovább kisebb térre szorul és a mily arányban veszíti a tért, oly arányban s talán nagyobbban fog fellépni a máris aggasztó mérveket öltö nemzetiségi harc, mely hazánk egyes vidékein a fanatizmus bizonyos jellegét, színezetét viseli magán.

A földet, melyért egy ezred éven át küzdött a magyar, s melyet egy ezred év szenvedései, bel- és külviszályai között tartott meg a magyar, ma már, minden itt talált és bevándorlott nemzetiség magáénak tartja és az államban is külön államot, külön jogokat akar magának vindikálni, holott a magyar nemzet saját jogainak csorbitása árán is, oly előjogok élvezetében részesíté őket, minőben más nem-

zet nem részesítette és részesíti azokat, kiket keblére fogadott.

S ma a midőn a különböző nemzetiségek némi tekintetben lecsendesültek, átlátva jogszolgáltatás agítációik voltát és simulni kezdetek azon nemzethez, melynek védő szárnyai alatt egy ezred éven át közösen szenvedtek, közösen örültek, nagy meggondolatlanság a vallás dogmatikus fejtegetése által, a kialakuló félben levő parazsat újra felélesztetni. Egy istent imádunk mindannyian, s bármily alakban bármily nyelven tegyük azt, csak szívből tegyük, a vallásos hit legszebb cselekedetét hajtottuk végre, de az Isten után első a mi sokat szenvedett magyar hazánk, melynek nagya, dicsővé és hatalmassá tételén az e földön élő s bármely vallás felekezethez tartozó igaz honpolgárnak első és legszentebb kötelessége.

A különböző párt árnyalatok bármelyike hozta volna a szönyegen levő polgári házasságra vonatkozó törvényjavaslatot elő, csak üdvözölni tudjuk és tudja minden józanul gondolkodó magyar ember, mert ennek végrehajtásában nem a különböző vallás felekezetek autonómiáját és hitelveit látjuk és látja megátadva, hanem azon határozott irányú nemes és hazafias cél megvalósítását, mely a különböző nemzetiségeket van hivatva egymáshoz közelebb hozni, simulékonyabbá tenni, egybeolvasztani, egy erős és hatalmas egységes magyar nemzetté tömöríteni. S kérjük, van-e ennél hathatósabb és célra vezetőbb eszköz mint a polgári házasság életbe léptetése, mely ledönti azon válaszfalakat, melyeket a különböző vallás felekezetek hit elvei az ember és ember közé vontak? Nem vagyunk elfogultak s nem vagyunk sem a kormány sem a máspártoknak követői, csak olyan emberek, ki emberien gondolkozunk és bátran kimondjuk, hogy nincs.

Epen ezért üdvözöljük azon honatyáinkat, kik e kérdés megoldásánál „adott szavukat”

megtartják, mert a magyar ember szava kontraktus, és legyen bár ki a kormány polczon meggyőződésükhez hiven, mely egy nemzet meggyőződése is, küzdenek a javaslat életbe léptetésén.

Az áldástalan szóharc soká fog tartani, a küzdelem nagy leend, de erős a meggyőződésünk, hogy a nemzet akarata diadalmat ül és e diadal az egységes magyarnemzet megteremtésének a legerősebb fundamentuma leend.

V

Tisztviselői telep.

Január 20-án.

Az a mozgalom, mely Debreczen szab. kir. városa keblében, a tisztviselői telep létesítése tárgyában megindult, már a kezdet-kezdetén oly akadályra bukkan, melyből csak a jóakarát fogja kimentetni. Ugyanis: a várostanácsa egy olyan határozatot hozott mely annak t. i. a tisztviselői telepnek létesítését, függővé teszi a város általános rendezésétől és addig annak napi rendről való levételét hozza javaslatba. E nagy munkára idő kell és pedig igen-igen sok idő; ismerve azt, hogy egy kis város rendezése is mily sok időt, csaknem félszázadot veszen igénybe, akkor Debreczen városának a kor igényeinek, higiénikus követelményeinek és további fejlődésének megfelelő szabályozása és rendezése, bizonyára egy századot vesz igénybe a legmegfelelőbb munka és áldozatkészség mellett is. Addig ugyan várhatnak a mi szegény tisztviselőink.

Ugyan miért van — ha szabad kérdeznünk — arra szükség hogy a tisztviselői telep létesítése, a város általános szabályozásától és rendezésétől tételesen függővé? Nem az volna-e talán — szerény nézetünk szerint — az első teendő, hogy a város mérnöki hivatala által dolgoztassék ki egy tervezet az általános szabályozás és szervezésre vonatkozólag — a mi alig venne jóakaratu és buzgó munka mellett egy évnél több időt igénybe s akkor nyomban venné kezdetét a részleges szabályozás és rendezés, első helyen is a tisztviselői telep létesítésével?

S miután a sertés vásártér rendezése ugy is már elodázhatatlan, a kidolgozandó tervezet első kiindulási pontját valyon nem-e kiképezhetné-e

első helyen is a tér szabályozása, melynek rövid időn való keresztülvitele után azonnal kezdetét vehetné a tisztviselői telep létesítése?

Ezen kérdéseink megfontolandók, mert azt hisszük hogy ezeknek beható vizsgálata talán a már napi rendről levételni indítványozott tárgyat ismét aktuálissá teszi, és megoldását már a közel jövőben biztosítja.

Az ügyvel érdemlegesen foglalkozni nemcsak Debreczen tekintélyes és igen szép számmal bíró tisztviselői karának érdeke, hanem érdeke magának a városnak, melynek fejlődését és egy szép és modern városrész keletkezése csak emeli egy várost, mint annak külső tekintélyét.

A tisztviselői telep mielőbbi létesítését sürögősen követeli más felől, a tisztviselők helyzete, mely a mai rendezetlen lakás viszonyok miatt már-már tarthatatlan. Bár lakás szükség nincs Debreczenben, de az adott körülmények között, oly drágák, hogy a fő- és székvárosban is lehet azért a lakbérért, a mit itten a tisztviselőink fizetnek lakást kapni. A drágasággal szemben nem áll arányban sem lakályosság, sem higiénikuság tekintetében s meg kell vallanunk, hogy beosztásuk igen sok követelni valót hagynak fenn.

Figyelembe véve ezen okokat, nem tehetünk egyebet mint azt, hogy felhívjuk Debreczen szab. kir. városának nemesen és hazafiasan gondolkodó tanácsát, hogy hozott határozatát módosítsa oda, miszerint a tisztviselői telep létesítését ne a város általános szabályozásától, hanem a sertésvásártér rendezésétől tegye függővé s így tisztviselőink jogos kérelme mentől hamarabb a megoldás stádiumába fog jutni.

Pártfogást, jóakaratot kérünk.

V.

HÍREK.

Határidő naptár.

Nyilvános olvasóterem a kollégiumban, nyitva van hétfőn, szerdán, szombaton d. u. 3—6-ig.

Anyakönyvtár a kollégiumban a közönségnek nyitva van pénteken délelőtt 11-től 12-ig.

A Gönczy-egyesület „Otthon-” (Keresk. Akad. földsz.) nyitva szerdán és szombaton d. u. 8-tól esti 9 óráig.

Muzeum a kollégiumban nyitva van vasárnaponként d. e. 10-től 12-ig.

Séta-hangverseny a Margit fürdőben minden vasárnap d. u. Rendezi a katonai zenekar.

Azt mondja: ma ezekre nincs szavam. Jól van elhiszem. Azt mondja: azokra meg nem emlékezem, ezt már el nem hiszem, mert csak pusztá ráfogás, mert ezt is azért mondja, hogy tovább folytathassa az a játékot, mely már elemévé vált s gyönyörűséget okoz, ha nem tudom, nem emlékszem, nincs szavam stb. stb. megszokott kifejezésével győzri, kinnozza azt ki körébe jut.

Ugyan kérem, nem szeszély ez?

Azt mondja, nem voltam soha szerelmes, a a másik perczben meg azt állítja, hogy az a jó kedv, mely arczán és ajkán ül, szemében ragyog, csak erőltetett mert szívében a fájdalom ezer meg ezer neme dul. Ugyan kérem mi okozza ezt? Talán 18 évre már oly sokat szenvedett? Kegyed, kinek az élet küzdelmeiről fogalma még vajmi kevés lehet, ha szerelmében nem csatlakozott akkor szenvedni alkalmá még nem volt. A vagy talán gyermek ábrándképei, a mint a való kezd hü képet öltetni tova tüntek s ez az a mi fájó sebet hagyott? Elhiszem de csak részben, mert a gyermekkor ábrándképei, a legtöbb esetben nyomtalanul tűnnek tova és leggyakrabban örömteljes mozzanatokot juttat eszünkbe a vissza emlékezés. Kész akarva ellentmondásba jönni, s ha keblünk sajog, kedélyes mosolyt erőltetni arczunkra, mi lehet az?

Ugyan kérem, nem szeszély ez?

Az ész és szív ursa életünknek, de ha szívet bánat éri, megáll az ész kereké, segíteni ritkán képes. Ha szív a fájdalomak sulya alatt eltompul s érezni képtelen, ott ész kerül felül, alkot, teremti játszián, s gyönyört abban talál, ha csábításait oda viszi, hogy másoknak is szívet olyanná tegye mint az övé.

Ugyan kérem vigyázon hát, mert veszedelmes a szeszély?

A viszont látásig:

Kupidó.

TÁRCZA.

Én és te.

A bérczetőn az ezredéves tölgy
Reszket a vihar boszuja előtt,
Mely harcedzett durva kezével
Koronáját tördeli széjjel!

A barna kősziklák, melyeknek
Vállain a felhők pihennek,
Bár rendületlenül kiállják
A viharok örült csataját;
Mégis ledől búszke alakjuk,
Ha megrendül a föld alattok!

— Én nem irtózom semtől sem...
Csikázhat a villám előttem
Megrendülhet a föld alattam
Szilárdan állok s mozdulatlan!
...De ha rajtam pihenteted
Ragyogó szép tekinteted...
Fejem szédül lábom inog:
Megállani alig bírok!

Király Péter.

Szeszély.

Furcsa egy kívánság volt kegyedtől az, hogy írjak valamit a szeszélyről, mikor azt csak a hírből ismerem, mint a tót a vajas kenyert. Ily helyzetben ha gyöngye leend tárczám nem az én hibám, mert oly dolgokról írni, a mit nem ismerlek annyit mint úgy járn, mint a „hajdu a harang-öntéssel.” Am legyen, megpróbálkozom, s ha tollam

cserben hagy, nagysád az oka bukásomnak, miért kíván tőlem olyant a mihez keveset értek sőt, mondom, nem is ismerem.

Mi tehát a szeszély? Korunk hiszterikus betegségi tüneteinek egy kötetekre menő nagy munkában sem elége körülírható, megmagyarázható betegsége.

Ezt ugyan meghatározám.

De menjünk tovább.

Hogy a hiszterikus betegséghez hasonlított tüneteket a maguk valóságukban tanulmányozhas-
sam, ki választottam magamnak egy férfit és egy nőt. A nő kegyed, a férfi nevét, bár tudom kíváncsi rá megtudni, elhallgatom, tisztán csak szeszélyből, hogy én is elmondhassam magamról; im szeszélyes vagyok, mert ez már ma divat, na meg sikk.

Mint tanulmányom tárgya, kegyed az első, nemcsak mint nő, hanem, mint a megtestesült szeszély képviselője is. Igen, mert azt kívánni tőlem, hogy a szeszélyről írjak, már ez maga a kívánság magában hordja a szeszély bizonyos nemét a mit annyi k dvességgel és gyermeki naivitással adott ki, mint parancsot, hogy az elől kitérni nem lehetett, nem tudtam.

Kisebb szeszélyei közé tartozik az amikor hangoztatja maga be van „rántva”, vagy a mikor változatosság kedvéért nevetve mondja: menjen maga ki van „rántva.” Töröm a fejemet e két szó jelentőségletes kifejezésén, keresem a nyitját, s hiába kutatom nem tudom megmagyarázni magamnak.

Ismerem ugyan értelmüket, mert a prózai életben gyakran megtörtént mind a kettő velem, de hogy kegyed előtt más értelme van bizonyítja az, hogy ha ezt használja „berántva” akkor igen komolyan hangoztatja, s ha ezt „kirántva” akkor mosolyog hozzá, azzal a kedves gyermekes mosollyal, melyből kiolvadni mindent, de megérteni semmit sem lehet.

Ugyan kérem, nem szeszély ez?

Mondok magának valamit, a mi meg fogja

örvendeztetni. Egészen fül vagyok. Kedves modorával fölszigazza kíváncsiságomat, s akkor nevetve utána teszi: csak várjon, ma nem, majd holnap. S ha kérem, mosolyog, vagy énekel hozzá s gyönyörködik abban, hogy látja arczomon a tulifeszített kíváncsiságot. Ha oda adom az írónt, hogy írja le, a mit mondani akar, akkor kapja magát s dalol egy áriát és leírja egymás után a számjegyeket, csinál összeadási, kivonási műveleteket, csak azt nem a mit én várok.

Ugyan kérem, nem szeszély ez?

Apropo, a számjegyek. Elmondja, hogy van 6 írva hat ideálja s megjegyzi, hogy egyenlően szereti mind a hatot. Talán nincs megfordítva van? nem szereti egyiket sem, hanem bolondítja őket s jól esik latnia a hat ideált a mint hatan külön-külön azt hiszik, hogy tiszta bizonyos, hogy egyiküket szereti, de hogy ki az? azt eldönteni nem tudják, mert mindenik magát tartja a boldog halandónak, holott én tudom, hogy a hat közül egyik sem az, mert van egy hetedik a kiért lázolgol, ha ugyan az sem olyan nunt a többi. Hatot bolondá tenni, hatat szemben szeretetre méltónak lenni, nagy ügyesség, de hatot és annak érzelmeit kijátszani s gyönyörködni abban, hogy mint igyekeznek, mint törlik magukat megnyerni kegyeit már nem ügyesség, hanem szeszély.

Tegnap előtt még gyermek voltam — mondja kegyed — s ma már nem az? Kérdelem én. Ugyan szabad lenne megtudnom miért? Sejttem s talán nem csatlakozom, ha kimondom, hogy a hetedik ideál valamivel több, mint a hat első. A játék veszedelmes volt s im, a ki nem ismeré még a szerelem hatalmát, ma-holnap rajba lesz annak. Ennek én örvelek a legjobban, mert fogva látom a kis lepkét, mely oly szabadon szállt virágról-virágra. A szeszély szenvedélyé vált a mi majd, ha kielégítve nem leend fájó, sajgó sebet okozand, a mi majd nemcsak a hatnak, hanem a hetediknek is örömet szerez.

Hja így van ez, a játék veszedelmes.

Mai számunkhoz fél ív melléklet van csatolva.

Január 24. Czáklik István gazd. tanint. tanár felolvasása.

Január 26. A függetlenségi párt bálja a „Koroná”-ban.

Január 27. A „Polgári kör” bálja a „Biká”-ban.

Február 1. Az államvasuti tisztviselők bálja az egyetem javára.

Február 3. A jótékony négyzet katon bálja.

Február 10. Este fél 8-kor Szűcs Mihály gazd. tanint. tanár felolvasása.

Február 10. Az evang. filarégyelet tea-estélye.

Február 11. A fodrász segédek táncestélye a „Margit” fürdő termében.

Február 17. Iskola bál a „Biká”-ban.

Február 23. Nagy hangverseny az egyetem és az EMKE javára a színházban.

Miniszeri rendelet. A honvédelmi miniszter ma Hajdu megyéhez a közös hadsereg és a magyar királyi honvédség lövészegységeinek mozgósítása esetében való fedezéséről szóló 1873. évi XX. t. cz. alapján az 1894-ik évre a található összes lövészegységnek összesen 4698 főt 50 kr. bírságból elrendelő körrendeletet intézett.

Tanügyi. Eötvös K. Lajos kir. tanfelügyelőnek a megyei közp. bizottság elé terjesztett féléves jelentése az iskolákban nem járó tanköteleseknek kedvezőtlenebb arányát tünteti fel, mint az első félévi jelentés. Ennek oka a különböző járványos betegség volt. 50,790 mulasztási eset fordult elő, ebből 32,986 igazolt és 17,844 igazolatlan. A büntetésül kiírt 4698 főt 50 kr. bírságból eddig csak 119 főt 50 kr. folyt be. A kézügyességi oktatás azon esetben, ha a vallás és közoktatásügyi miniszter erre a célra állami segélyt nyújtana, legálább 15 iskolában honosíthatnák meg a megye területén. A tanfelügyelő a tankerület székhelyén 9 napon át végzett iskolalátogatáson kívül 17 napot fordított az iskolák látogatására, megfordult 10 község 14 iskolájának 45 osztályában és 12 kisdéd óvóban.

A tanfelügyelők országos értekezlete Debreczenben. Az augusztusban tartandó országos tanszerkiállításal egyidejűleg előre látólag több szaktanácskozmány, országos értekezlet s kongresszus színhelye lesz városunk. A kiállítás különben országos értekezletre is alkalmas. A tanfelügyelők is több felől adták már jelét a kiállítás iránti érdeklődésüknek, sőt egy igen tekintélyes tankerület tanfelügyelője az iránt tett már javaslatot, hogy az állami és felekezeti tanfelügyelők ez évi országos értekezlete Debreczenben tartassék meg.

A városi közgyűlés tárgyai. Több fontos tárgya vár elintézésre a városnak f. hó 25-én tartandó rendes bizottsági közgyűlésén. Az ev. ref. felsőbb leánynevelő intézet javára adományozott segély-összeg ügyét a város tanácsa, mely a közgyűlés tárgyait tegnap tartott ülésén kezdte előkészíteni, a jog- és pénzügyi bizottsághoz tette át véleményezésre véget. A tanácsülés a vásár- és közéleti elméleti csarnok ügyében tanulmányozó küldöttség megalakítását javasolja. Tagokul ajánlja: Boczkó Sámuel r. főkapitány elnöklété alatt Ábrahám László t. főgyógyász, dr. Sárkány Gyula t. főorvost, Szabó József főszámvivőt, dr. Kola János, Zádor Lajos és dr. Balkányi M. bizottsági tagokat. — A tisztviselői telepre vonatkozólag a tanács azt a véleményét fogja a közgyűlés elé terjeszteni, hogy az ide vonatkozó kérvény mindaddig nem tárgyalható, míg a sertésvásártér rendezése befejezve nincsen.

Halálozás. Jászberényi Tráblík Ferenccz földhírtokos és közgazd. h. hó 18-án rövid szenvedés után meghalt. Nyugodjék csendesen.

A kis boltosok baja. A pénzes fiúok ellopása csak nem akar kimenni a divatból. De miért is hagynának félbe vele a tettesek, mikor ilyen módon könnyű szerrel csinos összegekhez juthatnak és még hozzá nem jár semmi veszedelemmel. A gazdátlanul hagyott boltból minden baj nélkül elvihetik a mi nekik tetszik s hogy zaj nélkül ügyesen be tudnak jutni, bizonyítja az a számtalan eset, mely már sok, mellékutcai ülettelajdonosnak okozott kisebb nagyobb kárt. Tegnapelőtt este Fényes György kismester-utcai 1148. sz. alatti szatmári boltjából vitték el ilyen formán a 8—10 forintot tevő napi bevételt. Ő is bement néhány pillanatra a belső szobába s mire kijött már elvitték a fiúkat pénzestől. Jelentést tett a rendőrségnek.

Felsült nőhódító. Egy uri hölgyet felütöngött fixírozott egy gigerlisen öltözött fiatal ember. A hölgy a kora esti órákban sietett haza s minden áron menekülni akart a tolatkodótól, de az lépten-nyomon követte. A kapunál a hölgy zavarában alig találta meg a kilincset, mikor a dühös nőhódító odaugrott mellé, hogy segédkezze az ajtó kinyitásában. — A hölgy erre kivett tárcájából egy 20 fillérest s ezen szavak kíséretében nyomta az ámuló ifjú kezébe. „On mindenesetre megérdemli e csekélységet, először mert haza kísért, másodsor, mert megtanított, hogy máskor ne menjek kísértő nélkül az utcára, még kora esti órákban sem.”

Kitiltott csodaszerek. Hieronymi belügyminiszter végre megszokta, hogy az egész ország hírlapjait elárasztják a különféle csodaszereket ajánló hirdetésekkel. A legszigorubb vizsgálat alá veszi ezeket s a melyek az egészségre ártalmasak, kizárja a forgalomból. Már eddig a Brandt-féle swájci labdacskot kitiltotta.

Háromszoros rablógylókosság Szatmáron. A szatmári rendőrség egy látszólag jó fogást tett akkor, midőn Uj Borbála elzülött szakkácsné és kedvesét egy szítás legényt kézrekerítette. Hétfőn Uj Borbála Nagy Károlyba ment, estére azonban már visszament Szatmárra, de a vasutnál már várta Kiss József rendőrfogalmazó, s rögtön letartóztatta. Társát még hétfőn elfogták. A vizsgálatot Péchy Antal alkaptány vezeti, ki a beteg Kiss Gedeon főkapitányt helyettesíti. Az orvosi vélemény szerint mind a három áldozatot megfojtották, részint kézzel részint a párnával. Az is megtörténhetett, hogy a gyilkosok előbb a 2 gyermeket

fojtották meg, s a mikor az asszony este hazajött, akkor végeztek vele. Az elfogott szításlegény karján gyanus nyomok vannak, melyek a dulakodásból származhattak. A lakásból 2 drb. Bazilika-sorsjegy is hiányzik, egy 600 forintól szóló takarékpénztári könyvecskét azonban a tettesek nem vitték el. A vizsgálat egyébként igen fontos körülményeknek jutott a nyomára. Vasárnapról hétfőre virradó éjjelen — a mikor a gyilkosság történt — egy fuvaros hajtott a Verbóczy-utcán végig. Ekkor a jelzett házból egy nő rohant ki, azt kérdezte tőle, hogy: hány óra? Azt felelte a kocsis: éjfélt után 2 óra. A nő erre e szavakkal: már késő, hirtelen beszaladt a házba. A kocsis lassan tovább hajtott, pár perc múlva azonban visszanezét, s ekkor látta, hogy az asszonyonál még két férfi jött ki. A fuvaros kijelentette, hogy azt a nőt a hangjáról fölismerné. A vizsgálat most ez irányba folyik. A szembesítés fogja kideríteni, hogy az a nő azonos-e Uj Borbálával Erdekess a körülmény is, hogy a házigazda, egy Egressi nevű iparos, nem engedte meg, hogy a temetés az ő udvarából történjék.

Árverés. A Debreczen állomásunk kiadói raktárában f. év. január 25-én reggeli 8 órakor az üzlet szabályzat 70. §-a értelmében kézbesíthetetlen árúk fognak elárvereztetni: többek közt: 14 db. faragott kő, 11 láda, üres fadobozok és 50 szék trágárfősz. Debreczen, 1894. január 19. Ságó üzletvezető. (Bgm.)

Debreczeni ingatlanok forgalma a kir. törvényszéknek mint telekkönyvi hatóságnál f. évi január 6—13-ig.

Magyar András és neje Szabó Borbála veszik, Ungvári András ondódi földét 3500 frtért.

Özv. Bodon Péterné Kis Zsuzsánna és Bodon Juliánna veszik, Vesszősi Vilmos cser-utca 2368. sz. házát 8700 frtért.

Özv. Dári Jánosné Arany Sára veszi, Király Gyula Kut-utca 2243. sz. házát 1850 frtért.

Vályi Nagy Gusztáv Szántay Berta, és Szántai József veszik, Szántai Adolf Csapó-utca 362. sz. háza és macsi birtok illetőségét 3000 frtért.

Horváth István és neje Csoka Eszter veszik, Orgován István és neje Benke Mária új földét 900 forintért.

Róz Jakab és Sternberg Katalin veszik, Ungvári Andor Varga-utca 2244. sz. házát 7800 frtért. Nemes Mihály és neje Kállai Juliánna veszik, Simon Péter szőlője egyrészt 180 frtért.

Bészler Károly és neje, Horváth Erzsébet veszik, Tóbi István tőczőskerti szőlőjét 3000 frtért.

Özv. Dávid Mihályné Vértesi Zsuzsánna veszi, Vértesi Gábor és társai boldogfalvi szőlőjét 1700 forintért.

Dári János és neje Tibai Juliánna veszik, Faragó Péter és neje Batori Juliánna Temető-utca 2863. sz. házát 1400 frtért.

Orosz Endre veszi, Hutiray Béla Burgondia-utca 35. sz. házát 13,000 frtért.

Ecsedi Sándor és neje Tóth Juliánna veszik, Ujj András és neje Tóth Erzsébet Csapó-utca 3392. sz. ház illetőségét 100 frtért.

Szűcs Demeter veszi, Horváth János és neje Bakos Juliánna tőczőskerti szőlőjét 300 frtért.

Balogh István és neje Tar Juliánna veszik, Jóna István és neje Lós Zsuzsánna csapó kerti szőlőjét 400 frtért.

S z i n h á z.

Január 14-én, Felhő Klári. Rátkay L. 3 felvonásos népszínműve került, a czímzserében K. Kopácsy Juliska urnó felléptével, teltház előtt színrre. K. Kopácsy J. bár játékaival ma is elragadta a közönséget, de a II-ik felvonásban egyik dalával annyira elenkezésbe jött a zenével, hogy már-már a belezavarodástól féltettük. Hangja fátyolozott volt. Lubrincz J. (Abáné) az I. felv. midőn a nevelt leánya hozományát számálta elő, ezt annyi önértzettel, hűséggel tette, hogy nyilt-színen tapost nyert vele. A III. midőn fia előtt térdre borul s kéri őt, hogy mér-ékelje magát, alakítása, s kifejezőteljes hangja művészi magaslalon állott. Gondos alakítása és játéka alapos és lélektani tanulmányra vall; anya szerepeken az elsőrendű színésznők közé tartozik. Arday I. (Viola Éva) erőteljes drámai alakítása az est egyik fénypontja volt. Locsarekné (Rokkáné) volt az est hősnője, meglátszott rajta, hogy elemében van. Az I. felv. kisebb megjelenései, a II. felv. való nagyobb jelenete, midőn az ő csomagjával belép, fejkendőinek tömkelegéből kivetkőzik s közben elmondja az ő mondókáját, oly művészi és természetes hűséggel tette, hogy a közönség alig győzte nevetéssé. Hevesi (Aba András) alakítása sikerült volt, bár hangja rekedt vala, de azért egyes drámai jelenetei hatással jutottak érvényre. Ferenczi (Fátyol F.) nemcsak sikerült alakított, hanem gyönyörű hangjával is kulminált. Krémér (Bálint) a töle megszokott kedvességgel játszott Kuplét alig győzte komponálni. Rózsahegy (Gergő) II. felv. magán jelenete kitünően sikerült. Püspöki és Sándor E. elemükben voltak.

Január 16-án A pezsgő, Murai 3 felv. vig-játéka került színrre, s bár a darab szükségéből lett elődrántva, az előadás, hat hét óta, a legsikerültebbnek mondható. Az est hősnője Tapolczai (Hóka O) volt, oly közvetlen hűséggel, természetes bensőséggel játszott és alakított, hogy ezen alakítását valóban művészi alakításnak mondhatjuk. Méltó partnere volt Locsarekné (Lég Arauka) a mi kedves és szeretetre méltó komikának, az ő örökös uti emlékeinek leírásával rajongó szerelmevel, fejkötő után való vágyával. Igen sikerülten aknázták ki a szerepét, melynek minden szaván nevetett a közönség, sőt a pocsoltyahal definálása alkalmával a szereplők sem tudták visszatartani azt. Lubrincz J. (özv. Habné) a szeretetteljes anyószt, ki véjét idegenek előtt nyájassággal elhalmozza, de azért, ha másként nem teheti is, boszuját ki elégítendő, egyet csip rajta, oly természetességgel adta, hogy szinte óhajtuk az oly anyósok körébe való jutathatását. Könnyed és kedves megjelenése, hangja és gondos mimikája, arczjátéka, melyen érzelmei tükröznek vissza rutinirt színésznőre valnak, ki előtt

igen szép jövő áll. Bogyó I. (Lotti) szintén elemében volt, gondos játéka oly tehetségre vall, mely ha kifejlődik, számára szép jövőt biztosít. Krémér (Hóka T.) az ő örökös aggodalmával és az ételmek egybe állítása feletti töprengésével, a konyhaművészet magasztalásával igen szép sikert ért el. Péchy K. (Kép A.) ma igen nagy sikerrel játszott. Püspöki (Polka), Kis Irén (Polkáné) szintén nagyban befolytak az est sikerére. Rózsahegy (Bandi) a pipogya katonát a kibén a büszkeséget és bátorságot a nő ébresztí fel, sikerrel adta. Takács J. (Lori) első nagyobb szerepében elég könnyedséggel és gonddal alakította.

Január 18-án „Rip Van Winkle” operette került színrre kevés közönség előtt igen jól sikerült előadásban. K. Kopácsy J. (Lisbeth), mint mindig ugy ma is kedvesen játszott, gyönyörűen dalolt. Ferenczi (Ripp) egész estve, a legkisebb részletig sikerrel játszotta meg szerepét. Igen szép volt a két kis gyerekek való jelenete, valamint a III-ik felvonás azon része, melyben husz év után alig ismer magára. Dalai érzésteljesek voltak, valóban gyönyörűség volt hallani azokat. Galyasi (Katrina) kisebb szerepében igen jó volt. Krémér, bár elég jól játszott, de megjegyezzük, hogy jó volna a játékában, hanghordozásában és mozgásában egy kis változatosság, mert így mindig egy nótát fúj nem járja. Andorfi, Solyom, Püspöki mindannyian nagyban befolytak az est sikerére. Havi Rózsika és Hellvigh Margit e két kis gyerek nagyon kedvesek voltak.

Január 19-én Kis Baba, Pusztay B. 3 felv. énekes bohózat került színrre, s bár leszállított helyekkel és itt először, de azért csaknem üres ház előtt. A közönség intelligens osztálya távol tartotta magát a méltán, mert bár jól megírta darab minden jelenete, szava és cselekménye mulató, de nem művelt közönség elé való, mert tele van sikamlós kifejezésekkel, melyek rontják a jobb izlést és érzést. Locsarekné volt az est hősnője, teljesen elemében volt, kitünően alakított. Horváth P. nagyon jól nézett ki és gondosan játszott. Andorfi Patróné Mukija kitünő volt. Kiss I. mai nagyobb szerepében gonddal s rutinirt színésznőre való ügyességgel játszott. Krémér tót katonája egyik legjobb alakítása volt. Péchy századosa, Püspöki recitátora, sikerült alakok voltak. Kupidó.

Daróczi Ilka, Arday Ida.

Nem tehetünk róla, de benne vagyunk, hogy szeretjük az összehasonlítást, a minek abban látjuk hasznát, hogy közönségünk minden oldalról, ha nem is teljes, de legalább is részleges tájékozást szerez azokról, kiket pártfogásában részesít és a kiktől a magyar nyelv, és irodalom cultiválását megvárja.

Ismét két nevet irtunk közleményünk homlokára, két nevet, melyek egyike előjött szerencsét próbálni, másik meg távozó félben van.

Daróczi Ilka, ki tudtukkal ez idő szerint még szerződötve nincs, előjött szerencsét próbálni, s hogy minő sikerrel? azt a napi sajtó eléggé méltányolta, mi arra nem reflektálunk.

A színi pályára három főkéllék kell, u. m. először hivatás, másodsor hivatás és harmadsor is hivatás. A tanulmány csak másod rendű, mert hiába küzd, hiába tanul, hiába bir valaki csinos külső alakkal, ha nincs hivatása, Daróczi Ilkán meglátszik, hogy tanult, rutinirt színésznő, de meg kell vallanunk, nincs benne meg a fő: a hivatás.

Arday Idával egészen másképen vagyunk, benne meg van a hivatás, meg van a tanulmány, csak tér kell, melyen érvényesíthesse azokat.

Daróczi Ilka termete gyönyörű alak, megjelenése impozans, ugy vagyunk vele, mint egy művészi alkotásu szoborral, melynek kivitele lebilincsel de kifejezése szívünket érintetlen hagyja.

Arday Ida termete bármely oly gyönyörű, mint amazé, de megjelenése, mely természetes, ment minden kirívó mozdulatoktól, bizonyos melegséget költ fel a nézőben, mint a tavasz első virágának látása, mely a fagyos földből a napsugár hatása folytán szerényen előlép.

Daróczi Ilka öltözékével akar hatni, mely bár fényes és gazdag a termetének bájait kiemeli, de ugy vagyunk vele, mint a kirívó színekkel festett képpel, mely az első perczben megragadja, lekötí egy pár perczre figyelmünket, de másodsor már érdeketlenül fordulunk el tőle. Ugyan miért? mert nem látjuk az izlést az egyszerűvel, a külső csint a fénynyel párosítva.

Arday Ida tudatával bir annak, hogy „a ruha nem teszi az embert,” tehát nem is abban keresi a hatást, hanem egyszerűen, de izléssel, csinosan, de mérsékelt fénynyel öltözködik, a mi már első tekintetre lekötí a néző figyelmét.

Daróczi Ilka játékában a pikáns jelenetek kidomborítására fordítja figyelmét, a mi ugyan a karzatnak igen szép, de visszatetsző a műizléssel bíró közönség előtt. Alakítása, mozdulatai, modora inkább emlékeztetnek egy buszár s ázados foszes modorára, mint egy színésznőre. Hangja érzéstelen, nincs meg benne egy drámai hősnőnek okvetlen szükséges érzésteljes zengés, a lélek belső küzdelmeit, a fájdalom kitörő győtreimeit, a felvillanó öröm megkapó kifejezéseit,

nem tudja érvényre juttatni, mert sem hanggal, sem arcz kifejezéssel szerep köréhez méltóan nem bir. Mozdulatai, gesztusa mesterkélts és oly visszatetsző, hogy a néző szánalommal nézi őt.

*

Arday Ida kerüli mindazt, a mi megjelenését pikánsa tenné, mozdulatai természetesek, az érzés kifejezéseiben mindig lélektani alapon jár. Igaz ugyan, hogy a fájdalom kitöréseiben olykor-olykor szentimentális, de ez sem emelkedik oly tulságra, hogy az a nézőt bántaná. Taglejtései, arcz mimikája a lélek belső küzdelmeinek hű kifejezői, ugy annyira, hogy az ember vele képes érezni mind azon fájdalmakat, melyeket ő vissza-ad. Az öröm kifejezéseit nem keresi a mozdulatokban és felszeg ide-oda szaladgálásban, hanem arczán tükrözdik vissza az.

Daróczi pályája végén, Arday pályája kezdetén áll, az első előtt csak másod- harmadrendű szerepekör és tér, míg a második előtt, ha hivatását szorgalmas tanulmánynyal egyesíti szép jövő áll.

Köszönjük Tiszai urnak szívesességét, hogy alkalmat nyújt nekünk ily összehasonlítgatásokra, de arra az egyre megkérjük, hogy igyekezzék a távozókhoz méltó partnereket léptetni fel, mert közönségünk oly műbíráló, ki a vendégszínésznek kétszeri fellépte alkalmával eléggé érthetően és kézzel foghatóan kifejezte elégedetlenségét.

Kupidó.

Színházi műsor. Hétfőn 22-én A rezervisták, énekes bohózat. Kedden 23-án Kéleti utazás, német vigjáték, itt először. Szerdán 24-én Koldusdiák, operette. Csütörtökön 25-én 47-ik cikizk, Belotdrámája. Péntek 26-án A primadonna, énekes bohózat, itt először. Szombat 27-én Jó falusiak, Sardou vigjátéka. Vasárnap 28-án Viola az alföldi haramia, népszínmű.

Irodalom és művészet.

Jókai Mór. Ötvenéves írói jubileumára írta Névy László. Budapest, az Athénaeum kiadása. Ma jelent meg az a tartalmas és érdekes füzet, melyben a Petőfi-társaság megbízásából a nagy költő pontos életrajzi adatait s műveinek rövid méltatását nyújtja ismert aesthetikusunk: Névy László. Ezideig az első, adataiban teljesen megbízható életrajza Jókainak. A füzet mint olvasmány is igen élvezetes; Névy ugyanis nem elég szik meg az életrajzi adatok száraz elősorolásával, hanem majd jellemző történetkéi és adomák beszövéssel tarkítja előadását, majd az író, szerkesztőt és politikus mutatója be, néhány jól kiválasztott vonással karakterizálva annak hatalmas egyéniségét. Az életrajz sok gonddal, tudással s azzal a szeretettel van írva, melyet minden jóra való magyar írónak éreznie kell Jókai iránt.

A díszes kiállítású füzet árát igen alacsonyra (csak 25 krajczár) szabta a kiadó társulat. Kívánjuk, hogy minél szélesebb körben elterjedjen.

Debreczeni piacz.

Gabona árak.

Január 15- és 16-diki országos vásár.

	Felső	Közép	Alsó
Búza	ár	ár	ár
Kétszeres	6.50	6.45	6.40
Rozs	5.50	5.45	5.40
Árpa	5.10	5.05	5.—
Zab	5.30	5.25	5.20
Tengeri	6.50	6.45	6.40
Köles	4.20	4.15	4.10
Köleskása	—	4.50	—
Burgonya	—	—	9.—
	—	—	2.—

(Egy zsák burgonya — frt — kr.)

Sertésvásár.

Felhajtott 46,900 db., eladatott 26,145 db. Ársóvány sertés páronként egy évesig 30—45, másfél évesig 45—55, két évesig 55—60, öreg 60 65 frt. Kövérsertés kilója 42—44 kr. Üzleti irány élénk.

Húsárak

Marhabús egy kiló 44—48—52—54—56 kr. Borjubús 54 60 kr. Sertéshús 48 56 kr.— Juh hús — 40 kr.— Szalonna métermáza 46—48, háj 48—50 frt.

Szarvasmarha és lóvásár.

Ló felhajtott 3294 db. eladatott 817 db. Marha felhajtatott 5800 db. eladatott 1843 db.

Napszámárak.

Férfi ellátással — 50, ellátás nélkül 80, nő ellátással 20, ellátás nélkül 30. Gyermekek ellátással 20, ellátás nélkül 30 kr.

Kis lutri. 1894. Január 18-án.

Brűn	41	18	78	51	54
------	----	----	----	----	----

IPARFEJLESZTŐ.

Melléklet a „Debreczen-Nagyvárad Értésítő” 1894. év 4-ik számához.

A házi-ipar.

I.

A háziipar keletkezése egy idős a magyar nemzetel, miután ősi időktől kezdve a jelenkorig s még ma is igen sok helyen maga a nép készíti el mindazon tárgyakat, melyekre szüksége van. Maga fonja, szövö meg ruházati szükségleteit, maga furja, faragja meg gazdasági eszközeit s igen gyakran maga építi meg lakóházát is.

Háziiparunk egyrésze még ma is magán hordja ősi jellegét s igen gyakran találkozunk, oly készítményekkel, melyeknek előállítása a legprimitívebb eszközök segítségével történik, de azért a kivitelök, anyagjuk, mintájuk és színösszetételük a modern technikai eszközökön készített tárgyak felett áll, mert meg van bennük az, a mi hiányzik emezektől: a természetesség, az egyszerűség, külső csín és izlés.

A magyar nemzet már idejövetele alkalmával kifejtett háziipart hozott magával, a mit igazolnak azon tárgyak, melyeket ásatások alkalmával találtak, s melyek ősi családok által, mint ereklyék őriztetnek. Ruházatuk nagy részét maguk fantáziájára által alkotott alakokkal, a leggyakrabban virágokkal maguk hímézték ki. Ebben a kivitelben, oly magaslatra emelkedtek, hogy ma is igen gyakran mintául szolgálnak. Legkedvencebb virágaik voltak a különböző szegfüvek, rózsák, tulipánok és gránát-alma virágok, melyeket oly izléssel természetes hűséggel és színösszeállítással adtak vissza, hogy a mai divat után szaladó korunknak újra kell tanulnia. Eszközeik s különösen evő- és harci eszközeik készítésében nagy lukszust fejtettek ki s ezeknek készítésében háziiparunk a kézmű ipar magaslatára emelkedett. Gyönyörű és értékes példányok vannak a Nemzeti múzeumban, a kolozsvári múzeumban és a Seps-Szentgyörgyi Székely Nemzeti Múzeumban, melyek első tekintetre úgy tűnnek fel, mintha kivitelük a kézműipar közébe tartoznának, holotti beható megfigyelés után rájövünk, hogy az háziipari készítmény.

Az evő eszközök, nevezetesen a különböző alakú fatálak, kanalak, kés- és villa nyelek oly díszítésekkel vannak ellátva, melyek kivitele művészi kezekre vall, mind házi iparilag lettek előállítva. Az ezeken előforduló leggyakoribb díszítések a madarak és állatok, melyek oly természetes hűséggel vannak, hol bevéssé, hol domborúan kifaragva, hogy alig tudunk hitelt adni, ha valyon abból a korból származnak-e? Az állatokat körül övedző díszítések, oly sajátos ornaméntikai egységek összetételéből állanak, hogy azok egy nemzetenél is fel nem találhatók.

A cizin, ólom, bronz evő eszközökön szintén vannak díszítések, melyek igen primitív eszközökkel lettek ugyan azokra rá karczolva, mert a véséssel szó sem lehet, de a kivitelük a díszítés összhangzatos volta nagyon megragadja az ember figyelmét.

A harci eszközök készítésében őseink nagy mesterek voltak, nyiltartójuk, paizsuk, a kelevézek nyelei, a csata bárdok stb. nemcsak a rájuk vésett, vagy karczott díszítések által tűnnek ki, hanem az által is, hogy igen gyakran találkozunk olyan példányokkal is melyeken a mozaikmunka kivitelét találjuk fel.

Az agyag munka körébe tartozó tárgyak u. m. kancsók, korsók, stb. díszítésénél már a festéssel találkozunk, ezeknek díszítésére szintén virágokat és állatokat használtak.

A háziipart népünk a legmagasabb tökélyre vitte a szövészet és a hímzés terén. Ha elgondoljuk, hogy mily primitív eszközökkel készítették azokat a szőtteményeket, melyek ma a múzeumokban őriztetnek, ha elgondoljuk, hogy minden előnyomó készületek nélkül, mily tetszetős mintákat hímézték azokra, bizonyos bámulattal állunk meg előttük s csodálkozunk azon a magas tökélyre vitt kézügyességgel, mellyel őseink asszonyai bírtak.

A természet adta ősi erő, és leleményes észjárás tűnik fel ősi háziiparunk minden ágán. A díszítések összeállításában a természet adta a mintát, a természet fejlesztette azt a sajátos jeleket a mi más nemzetek házi-iparában fel nem találhatók és a minnek igen találóan van a név meg adva, magyar díszítő stílus.

Alig van egy évtizede annak, hogy figyelemre kezdték méltatni a magyar díszítő stílust s már-már nemcsak nálunk ismeretes, hanem a külföld s különösen pedig francia ország által is fel van karolva. S méltán, mert alig van az ismert díszítő stílus fajok között közvetlenebbül ható és karakterisztikusabb díszítő stílus, mint a magyar. Ezen állításomat nem az elfogultság és faji büszkeség adta tollamra, hanem ezen díszítő stílus alapos ismerete és a gyakorlati életben való alkalmazhatóságának önzetlen tudata.

A haladó kor, a folyton fokozódó magasabb igények, a művelés tulságosan kifejtett követelményei, a modern technikai vívmányok a különböző tárgyak előállításában ma már nagyon lezserítették a háziipart, mely a különböző iparágak szülő anyja volt, a színtérről. Degradálva lett, s úgy beszélünk ma róla, mint egy olyan iparágról melyhez nem kell művészet, mert az magával születik az emberrel. Holott, ha vissza tekintünk iparunk történetébe, hogy sokat ne mondjak 100 évvel ezelőttre tapasztalni fogjuk, hogy háziiparunk dominálta a tért, s azt is megfogjuk látni, hogy háziiparunkból fejlődtek ki a különböző iparágak, és a háziipar adott azokban mester kezeket.

Igaz ugyan, hogy ma, a midőn a kézmű- és gyári ipar folyton emelkedik, mert szolgáltatukban áll a gőz és villany, nincs oly nagy tere a háziipar-nak, mint hajdan volt, de igaz az is, hogy azon vidékeknek van jól kifejlett és biztos alapon nyugvó kézmű- és gyáriipara, a hol a háziipar a legmagasabb fokon állott, mint egy bizonyosságul annak, hogy a háziipar különböző nemének tudása, ezeknek előkészítő eszköze.

E tudat vezérli ma Lukács Béla kereskedelmiügyi minisztert is, ki nem csak társadalmi uton, hanem a kormány útján is oda törekszik, hogy a háziipar hazánk egyes vidékein a régi magaslatra ismét vissza helyeztessék és fejlesztessék, mert ez által biztosítékát látja annak, hogy nemcsak a kis- kézmű- és gyári iparnak leendő a talaj előkészítve, hanem a nemzeti közvagyonosodás és erősülésnek is alapot terem, melyen haladva a leghamarabb biztosítandja a magyarnemzet nagy és hatalmas tételét.

A háziipar tehát ismét elfogja foglalni azt a helyet, melyen hivatva van a nagynemzet test 1/10-ed részét oly tere előkészíteni, mely ma a legbiztosabb megélhetési tég. De ezzel még egy igen fontos és nagy lépés is mer lesz téve, mely az ősi magyar jeleget fogja megőrizni, fejleszteni, és ismét megszerettetni. E nagy lépés a magyar díszítő stílus meghonosítása, illetve új életre ébresztése és azon magaslatra emelése, hova mint sajátunk méltán helyezhető, mert nemzeti sajátosságainak iparunk jellemző motívuma követeli, hogy a magyar él vele, éljen iparának sajátos volta is.

V.

IPAROS HÍREK.

— **Iparos kör.** Városunk derék és tekintélyes „iparos köre” ma tartja jótékony célú táncvigalmát a „Bika” szálloda dísztermében. A kedélyesnek ígérkező táncvigalmát, melyen városunk tekintélyes és intelligens iparosai tömegesen részt fognak venni, ajánljuk, a közönség figyelmébe.

— **Művirág-tanfolyam.** Szirmai né Mészáros Juszti, a debreceni közönség által annyira kedvelt művirág tanárnő, ki városunkban rendezett művirág kiállításával oly nagy feltűnést keltett s ki utóbbi időben Fiumében folytatta működését, — vissza érkezett városunkba s rövid ideig tartó pihenés után új tanfolyamot nyit. Szirmai né hajlandó közös és privát tanfolyamokon tanítani növendékeit, úgy hogy mindenki tetszése szerint közös vagy külön órán hallgathatja az előadásokat. Ujdonságul több újabb virág készítményét ismerteti meg tanítványaival. A tanfolyamot ajánljuk a hölgyközönség figyelmébe. Beiratkozások napoként saját lakásán (Péterfia, volt kis posta épület) eszközözlendők.

— **A m. kir. technológiai iparmúzeumban** f. hó 2-án nyitották meg az elektrotechnikai tanfolyamot 173-, az állami ipariskolában pedig a lokomobil és cséplőgépekkel tanfolyamát 359 tanulóval. A tanuló létszáma a két intézetben a nappali tanfolyamokon 376, az esti tanfolyamokon 648, így összesen 1024.

— **Új selyemfonó Tolnában.** Bezerédy Pál miniszteri meghatalmazott és Tolna közséje hozzájárulásával, Tolnában — új selyemfonót fognak még ez évben felállítani. Tolna közséje a Duna partján egy katasztrális hold területet, 200,000 téglát ajánlott fel. Az állam már ez év tavaszán hozzá fog az építéshez. A kész selyemfonóban állandóan 3—400 munkást fognak foglalkoztatni.

Tudakozó.

T. Szerkesztő Ur! A napi sajtó az utóbbi időben nagyban foglalkozik azzal, hogy az iparosok nagy testületékké alakulva, a kisiparosok nyomozott helyzetén segítsen. Ugyan kérem nem lenne szíves engemet arról fölvilágosítani, mint kis városi iparost, hogy például nálunk, a hol a kisipar különböző ágait 117 iparos üzi, minő célt lehetne egy általános iparos testület által elérni és mily anyagi áldozatokkal járna annak életbe léptetése?

Kisiparos.

Hozzánk intézett kérdésére bár rovatunk kis terjedelmét tekintve, a kérdés nagy, sietünk röviden a következőkben körvonalazni azt. Miután a városunkban levő 117 kis iparos 4—5 kisebb ipartársulatnak a tagja, mely társulatok mindenike külön-külön intézi a maga belügyeit ezen kisebb társulatok nincsenek azon helyzetben, hogy érdekeiket, oly hathatósan megvédhessék, mintha tömörülnek, mert az erők szétvannak forgácsolva. A kis társulatok nem rendelkeznek oly alap vagyonnal, mellyel nagyobb vállalatoknál, mint önálló vállalkozók szerepelhetnének, míg ellenben ha általános nagy ipartestülettől alakulnak az egyes társulatok meglevő vagyona, és a tagok által évenként fizetendő 2—3 frt tagsági díj oly alapot hoz össze, hogy rövid időn, esetleg már az első évben is nagyobb állami és privát vállalatokat a testület tagjai részére biztosíthat. Az ipartörvény ide vágó határozott utasítása folytán, az általános nagy iparos testület hatáskörébe tartoznék a tanonczképzés, a segéd és mester közötti viszony rendezése, vállalatok felvétele és kiosztása. Az általános nagy iparostestület létesítése által emelkedik a hitelképesség, a mi egyik fő feltétele a kisipar fejlesztésének; emeli a versenyképességet és ellensúlyozza a gyári iparnak azon törekvését, mellyel a kisipart, hova tovább szűkebb térre igyekszik szorítani; kiszorítja a külföld kisiparát, mert fejleszti a termelési képességet és növeli a fogyasztó közönség számát és bizalmát kisiparosunk iránt, miután a haladást a tömörülés által biztosítva látja. A nagy iparostestületek létesíthetnek áru — illetve bizományi csarnokokat, a hol a szegény sorsu, de képzett iparos értékesítheti készítményeit, a mi által biztosítani képes existenciáját. Vásárolási rendszerbályzatot dolgozhat ki a mi által megszűnnek mind azon visszaélések, melyek ma divatban vannak. stb. stb. S hogy egy általános nagy ipartestület mily költségekkel járhat? azt a következőkben adom: A kisebb ipartársulatok meglevő tőkéjének aránylagos összevétele, a tagok által fizetendő évi 2—5 frt tagsági díj. ezzel szemben a kiadásul csak a levelezés és jegyző tiszteletdíja szerepel, miután a többi hivatalos állások tiszteletbeliek, ez pedig alig megy évenként többre, mint 200—250 frtra. E dióhéjba foglalt felvilágosítás után föl hívom figyelmét lapunk közlelbi számában megjelenendő és ezt tárgyaló cikksükre, melyben teljes és kimerítő felvilágosítással fogunk szolgálni.

T. Szerkesztő ur! Ugyan kérem nem lenne szíves engemet arról tudatni, hogy az iparomhoz szükséges anyagokat, u. m. tapló, fenyőtoboz és száraz fenyőgaly, honnan szerezhethetné meg a legutányosabban? Egy tapló munkás.

Nem járhattunk ugyan utána az idő rövidsége miatt, de azt hisszük, hogy a helybeli kereskedésekben ezek megtalálhatók, ha azonban ezek nem volnának itten beszerezhetők, úgy ajánljuk, forduljon az erdőgazdokságokhoz, azok majd jelölnek meg oly erdő-öröket, kik ezeket jutányos árban szállítandják majd Önnek.

T. Szerkesztő ur! Becses lapjának mult számában olvasom, hogy egy kereskedő mester az iparához szükséges nyers anyag beszerzése céljából a rovatban tudakozódott Öntől az ily eszközfa-raktárról, s Ön azzal válaszolt, hogy nem ismerné a helybeli raktárokat határozott felvilágosítást nem adhat. Tudatni kívánom t. szerkesztő ur, hogy igen is van helyben olyan eszközfa-raktár, minőre a kereskedőknek szükségük van és jutányos árban adja nagy mennyiségű készletét. Eszközfa-raktáros.

Uram! Köszönettel fogadom adott fölvilágosítását, azért mert Ön az első ki engemet — ki alig 2 hónapja vagyok itt, szíves volt fölvilágosítani. Nem volt időm, most is alig van, minden felől és minden tárgyban fölvilágosítást szerezhetni, a tájékozatlanság, tehát nem egészen az én hibám. Minden iparosnak, és raktárosnak saját érdeke az, hogy arról a mivel foglalkozik, a mivel kereskedik az iparos világ és a fogyasztó közönség ismerje, s ebből önként következik, hogy azoknak kellene azt az egyént, ki érdekeiket a sajátban szolgálja felvilágosításokkal ellátsák. Igen fogok örövendeni, ha jövőben ily felvilágosításokat fogok nyerni, mert akkor szolgáltatom ezen ügyben sokkal hasznosabb leendő.

Közi a szerkesztő.

Szerkesztői üzenetek.

— **W..... H..... Helyben.** Igen sajnáljuk (nem a kiadó, hanem én a szerkesztő), hogy 18-án tett becses látogatás alkalmával nem voltunk a szerkesztőségben, bocsánat érte. Szíves ígéretét várjuk, a miért fogadja előre is hálás köszönetünket.

— **Emlékszel-e.... és Mit tehet a mező?** Az elsőben van gondolat, a mi szépen is van kifejezve, köszönettel a közlelők sorába tetük. A második gyöngye kísérletezés, nem közzölhetjük.

— **Kronika író.** Mai számunkra későn jött. Köszönjük. Adni fogjuk.

Felelősszerkesztő: **Vántsa György.**
Kiadótulajdonos: **Zicherman Herman**

NYILTTÉR.

Báti selyemszöveteket méterenkint 45 krtól 11 frt 65 krig, valamint fekete fehér és színes selyemszöveteket is méterenkint 45 krtól 11 frt 65 krig, — sima, csikozott, kockázott mintázott, damaszott stb. — indóságban (mintegy 200 különböző fajta és 2000 különböző szín s árnyalatban) postabér- és vámmentesen szállít: **Henneberg G.** (cs. kir. udvari szállító) selyemgyára Zürichben. Minták postafordultával küldetnek. Svájcba címzett levelekre 10 kros és levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó.

Olajnagykereskedés és terményüzlet.

Legfinomabb olivajolaj } teljesen
Legfinomabb gyárolaj } savtalan-
Legfinomabb asványolaj } tott

a legelső díjakkal kitüntetve.

Kapható továbbá nálam: kékű, ponyva, zsák, kocsikenőcs, kátrányfesték, carbolsav, petroleum stb. gazdasági czikk.

KRAUS KÁROLY J.

Budapest, Dorottya-utca 6. sz.

Megbízható, vidéken lakó ügy-
nőkök felvételnek.

(18) 1—3

Érdemjel a chicagói világkiállitástól.

Ügynökök

elismert és jó szakösmerettel kerestetnek „Jacquard-faredőny és ablak-redőny” elárúsítására magas százalékkal — **C. Klement** által Braunauban Csehországban. Általános elismert s legtehetségesebb gyárok egyike. Őt izben lett kitüntetve arany- és ezüst-éremmel, valamint az 1889-ik évi Melbourne (ausztraliai) világkiállitáson is.

(22) 1—5

Pírszén (coaks.)

Fűtésre és kovácsok részére házhoz szállítva ajánl a
Légszuszgyár igazgatósága.

Debreczen. (184.) 6—6.

CIMBALOM- KEDVELŐKNEK van szerencsém szabad. hírneves „Centrális” cimbalmainat pedál vagy a nélkül melegen ajánlani. A „CENTRAL”-cimbalom azon jó sajátossággal bír, hogy megóvja a fenékes megrepedését és elhárítja az örökös hangolást. Tekintetbe veendő, hogy hangszerüzletem szak- és célszerű berendezést és az anyagok nagyban, olcsó beszerzését, illetőleg azon kellemes helyzetbe jutottam, hogy gyártmányaimat fellette elcsébb vételáron bocsáthatom forgalomba, mint bárki. Fel kell még említenem, hogy begyakorolt munkásaim által, felügyeletem alatt készíttetnek. Árjegyzékkel készséggel szolgál.

APPEL IGNÁC, BUDAPEST, gróf Károlyi-utca 5. szám. (Alapítástól 1871-ben.) (125.) 15—20.

Olcsóbban árusítjuk el, mint bármely végeladásban

az idény előhaladottsága folytán:

legújabb ruhakelméinket

hozzailló díszekkel.

KOSMANOSI VELEZEKET,

Téli kendők és escharpokat,

Vásznak és asztalneműeket,

Paplan és ágyterítőket

és minden e szakmába vágó czikkeket

BOROS TESTVÉREK

Debreczen, Kossuth-utca 3. (6.) 2—3.

Értesítés.

Alólirott van szerencsém, mindazon helybeli és vidéki igen tisztelt vevőimnek, kik egy helybeli vaskereskedő czég által, legolcsóbb beszerzési forrás czimén, továbbá árlapok útján, tömegesen ajánlat tétetett, ezennel szíves tudomásukra hozni, hogy én azon oly nagyon olcsónak feltüntetett árakból 5%-tól 10%-ig,

vasbútoroknál 15%-tól 20%-ig engedményeket adok, kérvén ezek alapján további becses megrendeléseiket.

Kiváló tisztelettel

KOVÁCS GYULA

VASKERESKEDŐ,

(21) 1—3

Nagy-uj-utca szegletén a „Bika” szálloda mellett.

Hatóságilag engedélyezett végkiárulás!

Női divatárú és confectió (felöltő stb.) üzletem **végképeni megszűntetése miatt raktárom összes áru**

f. hó 11-től kezdve jóval gyári áron alól adatnak el.

A nagyérdemű közönség becses figyelmébe ajánlva azon körülményt, hogy a hatósági engedélyhez képest az összes árú rendkívül **rövid idő alatt** kell, hogy kiárusítsassanak, kérem becses látogatását

tisztelettel

ROTT L.

Debreczen, főpiacz, kistemplommal szemben.

Készleten vannak:

Színes és fekete divatkelmék, flanellek, kazánok és divat-velecek.

Karton, batist és atlas satainok.

Dús raktár színes és fekete selyem kelmékben, bálí és alkalmi ruhaszövetek, bálí belépők. Selyem-, berliner- és posztókendők.

Menyasszonyi nagy selyem-kendők. Satin-, selyem és atlas-

PAPLANOK

Ágy- és asztalterítők és mindenféle vászonárúk.

Rendkívül nagy választék

női felöltők, bundák, kerek köpenyek, gyermek felöltők,

esőköpenyek és tavaszi kabátok. Mindenféle szőrmeárúk, u. m.:

MUFFOK, GALLÉROK ÉS BOÁK.

(5.) 2—5.

ÉRTESÍTÉS.

A néhai testvérem: ifjú Fodor István halála után örökség útján reám maradt és már 14 év óta fennálló temetkezési intézetemet — azon okból, mert mint építész-mérnök tisztán az ezen szakba vágó vállalatokkal szándékozom foglalkozni — megszüntetem sazen üzletben levő árucikkeimet kisebb részletekben — és esetleg egy tömegben is — gyári áron alól eladásra bocsátom.

Halottas gyáskocsijaimat és egyéb felszereléseimet a legutányosabb áron egyenként is eladom.

Mely kedvező alkalomra az érdeklődőknek, különösen pedig a vidéki temetkezési intézetek és egyleteknek figyelmét felhívom.

Megjegyezni kívánom ezuttal, hogy addig is, míg ezen üzleti felszereléseim elárusítását eszközölhetem: temetések rendezését úgy helyben, mint vidéken továbbra is, és pedig mélyen leszállított árak mellett elvállalom.

Tisztelettel

5—10.

FODOR JÓZSEF.

A legfelső kitüntetés minden világ-kiállításon.

Tömött ezüstözött evőeszközök minden

alakban. Kiházasító kasettek.

Asztali-, thea- és kávé-készletek.

Állványok a legegyszerűbbtől

a leggazdagabb felszerelésig.

CHRISTOFFLE és Társa
es. és kir. udvari-szállító.
Rács, L. Opernring 5.

Különleges
csikk

szálloda, vendéglő és

kávéházak részére, valami

Internatusok és termek stb

részére, bevésve valamint Christoffle

teljes neve is védjeggyel ellátva.

Egyedüli a valódi ezüstneműeknek helyettesítője.

12 evőkanál . . . 16.50

12 asztalvilla . . . 16.50

12 kés . . . 17 ft

12 csomage-villa . . . 15

12 kés . . . 15

12 kávéskanál . . . 8.50

12 moca-kávéskanál 7.— ft

1 levesmerő . . . 5.30

1 tejmerő . . . 3.20

1 főzelékes-kanál 4.—

12 késtartó . . . 8.25

1 osztóvilla . . . 1.50

Köszvény
ellen

Wilhelm-féle

antiarthritici anti rheumatici

Csúsz
ellen

vértisztító-tea

biztos hatása

hatása fenséges

eredménye kitűnő

az 1879. Sidney és 1880. évi melbournei világkiállításon arany érdemjel és elismerő oklevéllel lett kitüntetve

Wilhelm Ferencz, gyógyszerész Neukirchenben (Alsó-Ausztriában) alkalmaztatott köszvény, csúsz, lábfolyás, állandó sebek, nemi és bőrkütiéseknek a testen és arcon, bujakór utókövetkezményei ellen. Máj- és lépdaaganatok ellen, sárgaság, idegbaj, izom zsibbadás, húgyvesefolyás és magömlések ellen, elgyengült férfierő, fehér folyás nőknél és golyva daganatok elleni használata alkalmával mindenkor biztos gyógyeredmény mellett — sikeres hatással volt. — Közikönyvek 18 évi gyógykezelési eredményről ingyen és bérmentve.

Csomagok 8 adagra osztvák. Csomagja 1 frtért kapható Wilhelm Ferencz gyógyszerésznél Neukirchenben Alsó-Ausztriában.

A közönség kérétek hamisítványok kikerülése végett az általános védjegyre ügyelni.

Kapható minden gyógyszerárban.

Főraktára Wilhelm Ferencz gyógyszerésznél Neukirchenben Alsó-Ausztriában.

AZ ELSŐ KÖZVETÍTŐ- ÉS TUDAKOZÓ-INTÉZET

ZICHERMAN H. irodája, Rózsa-tér 16-ik sz. a.

Gépész lakatos 2000 frt tőkével, akár mint társ, vagy részvényes valamelyik malom, uradalom vásárlásnál alkalmazást keres. Bővebbet irodámban. 414.

Eladó ház 1 1/2 hold ondódi és szépsi földdekkel együtt kedvező feltételek mellett eladó. 456.

Gazdatiszt keresztény 45 éves, a ki már nagyobb gazdaságokban alkalmazva volt — hason minőségben alkalmazást keres. 151.

Kiadó lak. 2 szoba, konyha, kamara azonnal kiadó. 486.

Eladó ház, mely áll 2 utcza, 4 udvari szobából, 1 nyilas ondódi földdel együtt. 487.

Eladó ház, mely áll: 4 utcza, 7 udvari, 2 előszobából, 4 1/2 hold ondódi földdel együtt. 488.

Kiadó bolt, közel a vasúthoz. 413.

Csapó meszena részen egy jó forgalmu üzlethelyiség 1894. Május 1-től kiadó. 407.

Üzlethelyiség felszereléssel és lakással 1894. év május 1-től bérbe adó. — Értekezni irodámban. 407.

Egy köz- és váltóüggyvéd bármely fogalmazási szakban vágó irodai vagy pedig bizalmi állást elfogad Debreczenben. Kivánatra biztosítékot is adhat jelzálogbekebelezés, vagy állampapirokban. — Bővebb felvilágosítást nyújt e lap kiadóhivatala. 408.

Egy kitűnő bizonyítványokkal ellátott családós gazdatiszt, 32 éves, mintispán vagy ennek megfelelő alkalmazást keres. 371.

Szülők, gyámok, árvaleányok figyelmébe. — Egy vidéki fiatal önálló műiparos óhajta egy megfelelő árva leányt házasságra lépni; megismerkedés céljából ajánlatok „árva” czimre irodámba kéretnek. 404.

Eladó bolti felszerelvény. 90 kisebb. 30 nagyobb fiók, bor- és szesz-hűtő edényekkel a legdúsabban ellátva — eladó. — Értekezni felőle irodámban. 402.

Megvételre kerestetik egy jó karban lévő ökör talyiga. Értekezni irodámban. Eladó föld és szőlő: a) 12 ol ondódi föld. — b) 1 1/2 hold 1-ső osztályu újföldi — c) 2 nyilas szőlő a hatvan-utczai kertben. 224.

Az ezen rovatokban közlöttek iránt felvilágosítást ad s egy ily közleményt 25 kr előleges lefizetés mellett, felvesz és közzétesz.

Ifj. PÁJER JÓSZEF

üveg, porcellán, lámpa, khina-ezüst, dísz tárgyak és konyha berendezés nagyraktára
DEBRECZENBEN.

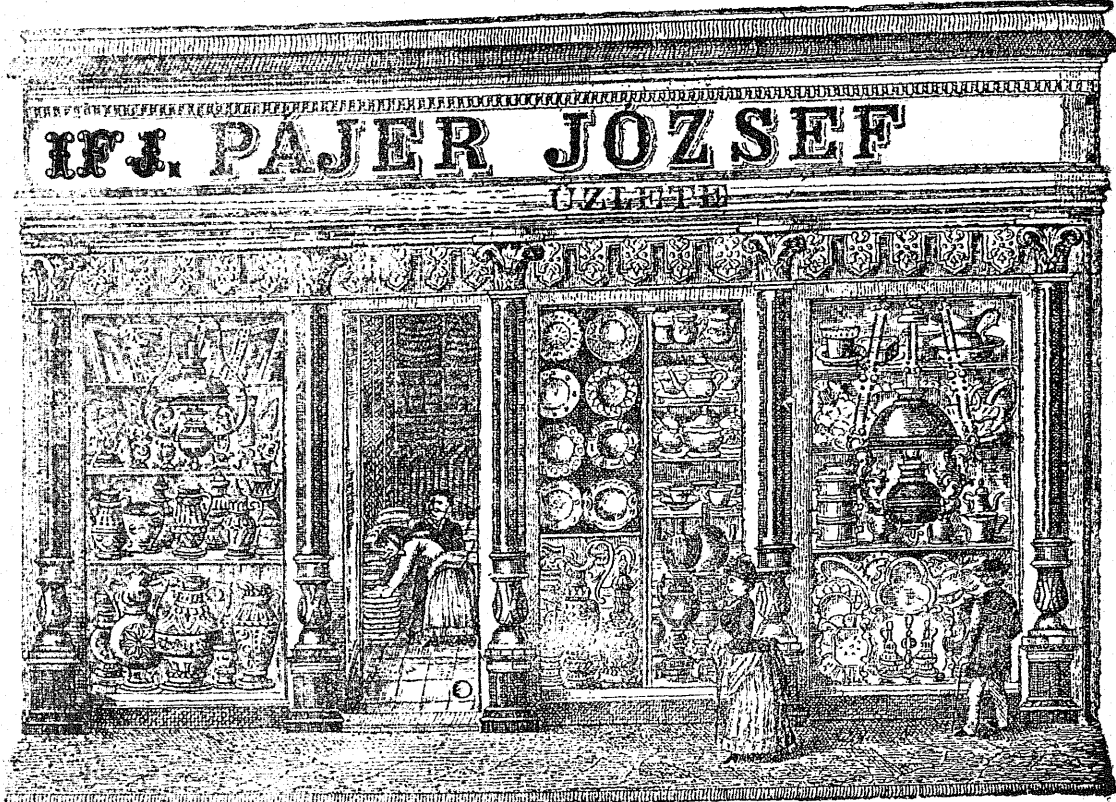
„Leltározást befejezván” czímen hirdetett árúkat, azok olcsó és jósága által, rövid időn kiárultam. — Mostan sikerült több első rendű gyárossal, a folyton való szállítással, oly árakat kötönm, hogy képes vagyok és leszek úgy a helybeli, mint a vidéki nagyérdemű közönséget mindig szép, jó és olcsó árúkkal ellátni.

Tudomásul:

Készpénz fizetéssel.

Készpénz fizetéssel.

Asztali készlet. Finom porcellán, aranyozva és diszminával. Uj összeállítás, 6 személyre ezelőtt 10 frt — kr most 6 frt 95 kr.	
Asztali készlet. Finom porcellán, aranyozva és diszminával. Uj összeállítás, 6 személyre ezelőtt 10 frt 50 kr most 7 frt 50 kr.	
Asztali készlet. Finom porcellán, aranyozva és diszminával. 40 darabból áll, 6 személyre ezelőtt 15 frt — kr most 12 frt 50 kr.	
Thea készlet. Finom porcellán, aranyozva és diszminával. 17 darabból áll, 6 személyre ezelőtt 8 frt — kr most 4 frt — kr.	
Fekete kávé tálcaival porcellán, aranyozva és diszminával. 17 darabból áll, 6 személyre ezelőtt 8 frt 50 kr most 4 frt — kr.	
Kávé készlet tálcaival porcellán, aranyozva és diszminával. 17 darabból áll, 6 személyre ezelőtt 8 frt 50 kr 3 frt 50 kr.	
Mosdó készlet finom porcellán, aranyozva és diszminával. 7 darabból áll, ezelőtt 8 frt 50 kr. most 5 frt — kr.	
Mosdó készlet finom porcellán, aranyozva és diszminával ezelőtt 9 frt — kr most 4 frt 50 kr.	
Mosdó készlet finom Fayans diszminával „ 9 „ „ „ 4 „ —	
Fekete kávé csésze porcellán, diszminával igen csinos 1 pár „ — „ 22 „ „ — „ 12 „	
Fekete kávé csésze porcellán, aranyozva és diszminával „ — „ 25 „ „ — „ 15 „	
igen csinos 1 pár „ — „ 35 „ „ — „ 25 „	
Kávé csésze porcellán, aranyozva és diszminával „ — „ 25 „ „ — „ 16 „	
igen csinos 1 pár „ — „ 35 „ „ — „ 45 „	
Amerikai cukor doboz nickel foglalóval sajtolt üvegből 1 darab „ 1 „ 35 „ „ — „ 5 és 6 „	
Sajtolt üveg tányérek több mintákban mély és lapos 1 „ — „ 50 „ „ — „ 30 „	
„ befőzetes tál hat személyre, mély 1 „ — „ 60 „ „ — „ 35 „	
„ talpas tál 1 „ — „ 40 „ „ — „ 25 „	
„ cukortartó fedővel, igen csinos 1 „ — „ 5 és 6 „	
„ sőtartók több mintákban 1 „ — „ 10 „	
Ozsonnakések majolika nyéllel, igen csinos 1 „ ezelőtt 20 kr most 10 „	

Finom csiszolt boros pohár szalag díszszel 1 darab ezelőtt — frt 10 kr most 6 kr.	
„ „ „ csillag „ 1 „ — „ 25 „ „ 12 „	
„ „ „ sima metszet 1 „ — „ 7 „ „ 4 „	
„ „ „ szeglet metszet 1 „ — „ 18 „ „ 8 1/2 „	
„ „ „ vizes „ szalag díszszel 1 „ — „ 16 „ „ 8 „	
„ „ „ csillag „ 1 „ — „ 35 „ „ 16 „	
„ „ „ sima metszet 1 „ — „ 9 „ „ 6 1/2 „	
„ „ „ szeglet metszet 1 „ — „ 16 „ „ 12 1/2 „	
„ „ „ boros üveg szalag díszszel 1 „ — „ 75 „ „ 40 „	
„ „ „ csillag „ 1 „ — „ 90 „ „ 60 „	
„ „ „ vizes „ szalag „ 1 „ — „ 1 „ „ 52 „	
„ „ „ csillag „ 1 „ — „ 1 „ „ 75 „	
Hálósoba lámpa (Ampel) több színben 3 frt 50 krajczártól feljebb 18 forintig.	
Függő lámpa, felsúlyozva csigával kipróbálva, igen csinos 3 „ 50 „ „ 100 „	

A fent jelzett cikkeken kívül nagy raktárt tartok **khina ezüstök**ből, **DÍSZTÁRGYAK**, ugyazinte **evőeszközöket** húsz évi jótállás mellett.

Konyha berendezésekhez való minden kellékeket nagyválasztékban.

Vendéglői és kávéházi berendezéseket (pontos méret) **gyári árakkal.**

Alpaca evőeszközöket, tálozokat kamat engedménnyel szállítok.

Vidéki megrendeléseket előírás szerint a legpontosabban teljesítek, csomagolást nem számítok.

Menyasszonyi kelengyék vidékre szállításánál a netaláni kárt megtérítem, a ládákat nem számítom.

Maradok tisztelettel

ifj. PÁJER JÓZSEF.

AZ ALSÓ-SZABOLCSI TISZAI ÁRMENTESÍTŐ TÁRSULAT IGAZGATÓSÁGA DEBRECZENBEN.

584.
1893.

HIRDETMÉNY.

A társulat egyéni ártérfejlesztési munkája a Nagyméltóságú m. kir. földmivelésügyi miniszter ur 6193. és 53210. számú n. agas rendeletével, alapul megállapított vízszinek szerint elkészítettén és felülvizsgálatván, a t. választvány folyó évi október hó 3-án tartott gyűlésében IV./5. szám alatt hozott határozatával, annak az 1884-ik évi XIV. törvényczikk 13. §. értelmében közszemlére kitételt elrendelte.

Ezen határozathoz képest:

1. Szab. kir. Debreczen város.
2. Hajdumegyéhez tartozó következő ártéri községek: Hajdu-Böszörmény, Hajdu-Nánás, Hajdu-Szoboszló, Balmaz-Ujváros, Nádudvar, Csege, Egyek, Püspök-Ladány

ártér birtokosai ez úton is értesítettnek,

1. hogy az egyéni ártérfejlesztési munka a társulat székhelyén **Debreczenben** (Széchenyi-utca 1765. sz. a.

1894. évi Január 15. napjától, ugyanazon év Február 15. napjáig közszemlére kitétetett.

2. Hogy ezen határidő alatt az összes vonatkozó iratokat, vizelosztási terveket, térképeket, ártéri telkkönyveket, a társulat műszaki irodájában megtekinthetik, s netalán felmerülő panaszait, ugyanazon határidőben t. igazgatóság útján, a t. közgyűléshez bélyeg- és illetékmentesen beadhatják, ki is a beadott panaszok elbírálása tekintetében az 1884. évi XIV. törvényczikk 13. §-a rendelkezésének megfelelőleg intézkedett.

3. Hogy a minden egyes birtokos birtokának ártéri bevonására vonatkozó egyéni értesítő az illető község előjáróságának városi hatóságnak kézbesítés végett kiadatott s ott az átvehető.

4. Hogy minden egyes ártér-birtokosnak ártéri összes birtokát magában foglaló **birtokívek** az illető községek előjáróságához (városi hatóság) **kiküldettek**, s azok az érdekeltek által ott is megtekinthetők, vagy lemásolhatók.

Kelt Debreczen, az 1893. évi október hó 3-iki választmányi gyűlésből.

DIENES BARNA,

t. igazgató.